

troer, at det Samme vil blive Tilfældet med Landvæsenſsager, thi det er ikke let for en Lægmand i et reent juridiff Spørgſmaal at diſſentiere fra en Jurift, og det ſkulde jo være om de juridiffe Spørgſmaal, at Uenigheden ſkulde opſtaa. Er der derimod Uenighed mellem Landvæsenſscommiſſionens Medlemmer om andre Ting, ſaa ſiger jeg, det er meget godt, at Lægmandene overſtemme baade Underdommer og Amtmand, thi de ere de praktiffe Medlemmer af Commiſſtonen, og derſom der er Spørgſmaal om reent praktiffe Oplyſninger, om reent factiffe Tilſtande, ſaa ſiger jeg, at en Landvæsenſscommiſſair kan have ligefaa god Forſtand derpaa ſom En, der er nok ſaa god Jurift.

S. M. Peterſen: De ſidſte Bemærkninger af den ærede ſidſte Taler angik hovedſagelig det, hvorfor jeg begjærede Ordet, men jeg ſætter dog ſaamegen Priis paa, at Fleertallets Forſlag bliver vedtaget, at jeg ikke ſkal undlade at gjøre et Par Bemærkninger. Min Hovedgrund, hvorfor jeg holder ſaa faſt paa dette Forſlag, er den, at jeg troer, at naar Landvæsenſscommiſſionen kommer paa Stedet, ville mangfoldige Sager blive forligte, der i modsat Fald ville gaae videre, og jeg holder mig fuldkommen overbeviift om, at hvis det ærede Mindretal var ligefaa god Landmand ſom Jurift, vilde han ikke have ſtillet ſit Forſlag. De ærede Herrer, der modsatte ſig Fleertallets Forſlag, have iſer lagt Vægt paa, at kun eet af Landvæsenſscommiſſionens Medlemmer er Jurift. I Reglen vil dette jo være Tilfældet, men det er dog allerede paaviift, at det ikke ubetinget vil være ſaaledes, da ogſaa andre Medlemmer end Formanden kunne være Jurifter; men hvorom Alting er, ſaa er det ikke den pure Jurift, ſom i alle Tilfælde er den bedſte i Landvæsenſsager. Jeg holder mig fuldkommen overbeviift om, at en Vidneførfel vil blive til langt mere Nytte, naar den bliver ført for Landvæsenſscommiſſtonen, end naar den føres for en Underdommer, og jeg frygter ikke for, at der vil opſtaa nogen Strid imellem Formanden og de andre Medlemmer; jeg foreſtiller mig netop, at de ville betragte hinanden ſom gjensidig uundværilige. Lægmandene

ville betragte Juriften ſom et Element, der næſten vil være dem uundværligt, og Juriften vil i mange Tilfælde gjøre det Samme med Henſyn til de andre. Der vil være mange Tilfælde, hvor Juriften, ſelv om han er nok ſaa god Jurift, ligefrem vil glæde ſig ved, at han kan modtage Vidnerne paa Stedet, iſtedetfor at han maafkee nogle Dage senere ſkal modtage dem paa ſit Thingſted, hvor han ikke har diſſe ikke-juridiffe Raadgivere. Man ſkal vel lægge Mærke til, hvilke Sager det er, der forhandles ved Landvæsenſscommiſſtonerne; det er jo Landvæsenſsager. Juriften kan jo ikke iſølge ſin Livſtilling i mange Tilfælde have et ſaadant Kjenſtab til diſſe Sager, ſom han ſelv kunde ønske; det er ikke muligt. Tillige synes det mig, at det er overſeet af de ærede Herrer, ſom modsatte ſig Fleertallets Forſlag, at det dog er afhængigt af Landvæsenſscommiſſtonens Villie, om den vil tilſtede en Vidneførfel for Commiſſtonen, eller ikke; det kan viſnok forholde ſig ſaaledes, ſom det er blevet fremhævet, at Vidnerne kunne boe langt borte — de kunne boe i en anden Jurisdiction — og at de ikke villigen ville fremſtille ſig; men det kan ogſaa være i, at Landvæsenſscommiſſtonens Medlemmer allerede ved første Diekaſt paa Stedet hos ſig ſelv komme til den Overbeviiftning, at den, ſom netop vil føre Vidner og paa mange Maader ſøge at trække Sagen i Langdrag, har Uret, og hvad ville de ſaa gjøre? De ville ſaa ſige: Nei, vi tillade det ikke. Naar Udvalgets Fleertals Forſlag bliver antaget, ſaa ſtiller Sagen ſig for mig ſaaledes, at naar en Part ønsker at føre Vidner, ſaa vil han i Reglen den første Gang, Landvæsenſscommiſſtonen kommer tilſtede, vide at have ſitte Vidner paa rede Haand, og dette vil være en Lettelse ſaavel for den ene ſom for den anden; Modparten vil ſaa dog tilſidſt maafkee blive overbeviift om, at han har taget fejl, og ſom Folge deraf være villig til at gaae ind paa Forlig, og dette vil ſpare ſaavel Bekoſting ſom Tid for denne, ikke i alle Tilfælde glædelige, Retſpleie.

Bregendahl: Jeg deler ganſke det ſaa, ſom den ærede ſidſte Taler har med Henſyn til dette Lovudkaſt, nemlig at det vil